

LA PARTICIÓ JUDICIAL DE L'HERÈNCIA. EL COMPTADOR-PARTIDOR.

QUI POT FER LA PARTICIÓ D'UNA HERÈNCIA?

1 EL PROPI CAUSANT

2 EL MARMESSOR O COMPTADOR PARTIDOR

3 ELS COHEREUS

4 ÀRBITRE O EL JUTGE

5 NOTARI

QUI POT FER LA PARTICIÓ D'UNA HERÈNCIA?

1

EL PROPI CAUSANT

Article 464-4.

Pot fer-la el propi causant, mitjançant un acte entre vius (donacions o donacions per causa de mort) o d'última voluntat (testament, codicil, memòries testamentaries, pacte successori).

Pot comprendre tota l'herència, o només una part del cabal, o béns concrets i determinats.

QUI POT FER LA PARTICIÓ D'UNA HERÈNCIA?

2

EL MARMESSOR O COMPTADOR PARTIDOR

Article 464-5.

El causant pot també encomanar la partició a un marmessor o un comptador partidor, que ha d'actuar d'acord amb les regles que el causant hagi establert i, en allò no previst, d'acord amb la llei.

¡COMPTE! Problemàtica entitats bancàries per a reconèixer l'autoritat del marmessor

QUI POT FER LA PARTICIÓ D'UNA HERÈNCIA?

3

ELS COHEREUS

Article 464-6.

1. Els hereus poden fer la partició de comú acord, de la manera que creguin convenient, fins i tot deixant de banda les disposicions particionals establertes pel causant. A aquest efecte, si el causant no ho ha prohibit, poden acordar per unanimitat considerar l'atribució de prelegats com a operació particional del causant i prescindir-ne.
2. En cas que el causant hagi designat comptadors partidors, els hereus poden acordar unànimement fer la partició prescindint-ne, llevat que el causant hagi disposat expressament el contrari.
3. Els cohereus poden fer la partició provisional de l'herència, a tots els efectes legals, adjudicant béns concrets i deixant pendent l'adjudicació d'altres béns o la compensació en metàl·lic dels excessos. Mentre aquesta adjudicació o compensació no es produeixi, la partició definitiva queda ajornada.

QUI POT FER LA PARTICIÓ D'UNA HERÈNCIA?

4

ÀRBITRE O EL JUTGE

Article 464-7

1. El causant, en previsió que els hereus no arribin a un acord per a fer la partició, pot instituir un arbitratge testamentari a aquest efecte. Els hereus també poden, de comú acord, sotmetre a arbitratge la realització de la partició o les controvèrsies que se'n derivin, fins i tot les relatives a les legítimes.
2. Si els hereus no arriben a un acord per a fer la partició ni escau fer-la d'una altra manera, qualsevol d'ells pot instar la partició judicial.

QUI POT FER LA PARTICIÓ D'UNA HERÈNCIA?

5

NOTARI

Article 429-15

¡COMPTE! Només si no hi ha marmessor

1. Si no resta cap marmessor ni cap substitut en l'exercici del càrrec i no s'ha complert encara totalment la missió o l'encàrrec dels marmessors universals, o els encàrrecs atribuïts als particulars, qualsevol dels interessats en la successió pot sol·licitar al lletrat de l'Administració de justícia o al notari que, si ho creu procedent, designi un o més marmessors datius amb les mateixes funcions i facultats que els marmessors testamentaris. 2. Sens perjudici del que estableix l'apartat 1, si la marmessoria acaba abans que s'hagi complert l'encàrrec o la missió, el compliment incumbeix a l'hereu.

PARTICIÓ EXTRAJUDICIAL PELS HEREUS

TRUCS. FER CONSTAR EN UN PROTOCOL SIGNAT POR TOTS:

1. Taxar els immobles amb companyia reconeguda i el compromís irrefutable de respectar la taxació.
2. Fer lots. Si no quadra, incloure la quantitat a cobrar o pagar (incloent la possibilitat d'ajornar el pagament).
3. Sorteig pur excepte si algun cohereu viu en un dels immobles. Exposar-ho per si no ho sabien i demanar que es respecti. Si no, res.
4. Possibilitat de bescanvi dels lots.

PROCEDIMENT JUDICIAL DE DIVISIÓ DE L'HERÈNCIA

- Regulat: articles 782 i següents de la LEC.
- És un procediment molt costós a causa del nombre de professionals que han d'intervenir:
 - Advocat
 - Procurador
 - Perits (immobiliaris, mercantils...): si cal peritar una SL amb activitat purament immobiliària, caldrà, sol·licitar el nomenament conjunt de perit immobiliari.
 - Comptador-partidor
- Han de ser part tots els interessants en l'herència.
- Es pot suspendre i arxivar en qualsevol moment si s'aconsegueix un acord amistós entre les parts → ART. 19 LEC: DRET DE DISPOSICIÓ DE LES PARTS.

PROCEDIMENT JUDICIAL DE DIVISIÓ DE L'HERÈNCIA

Article 464-1. Tot cohereu pot demanar, en qualsevol moment, la partició de l'herència, excepte en els supòsits d'indivisió ordenada pel causant o convinguda pels hereus d'acord amb la llei.

Article 464-2. La partició de l'herència se suspèn en els casos següents:

a) Si és cridat a l'herència un concebut, fins que s'esdevingui el part o l'avortament.

b) Si s'ha entaulat una demanda sobre filiació, fins que es dicti sentència ferma.

c) Si s'ha iniciat un expedient d'adopció, fins que aquest acabi amb resolució ferma.

d) Si el causant ha expressat la voluntat de permetre la fecundació assistida després de la mort, fins que s'esdevingui el part o venci el termini legal per a practicar-la.

e) Si és cridada a l'herència una persona jurídica que el causant ordena constituir en el testament, fins que es constitueixi vàlidament o es declari, d'acord amb la llei, la impossibilitat de constituir-la.

FASES DEL PROCEDIMENT JUDICIAL

1 PRESENTACIÓ DE LA DEMANDA DE DIVISIÓ JUDICIAL DE L'HERÈNCIA

LEGITIMACIÓ ACTIVA (782 LEC)

Qualsevol cohereu o legatari de part alíquota podrà reclamar judicialment la divisió de l'herència.

- A Catalunya, els legitimaris NO tenen legitimació activa, ja que no són hereus de part alíquota, sinó que només són creditors. Tenen un dret de crèdit contra l'herència.
- En la resta d'Espanya (aplicació del Codi Civil), els legitimaris són hereus forçosos i per tant sí que tenen legitimació activa.

LEGITIMACIÓ DELS CREDITORS

Els creditors NO podran instar la divisió, sense perjudici de les accions que els corresponguin contra l'herència, la comunitat hereditària o els cohereus, que s'exercitaran en el judici declaratiu que correspongui, sense suspendre ni entorpir les actuacions de divisió de l'herència.

CREDITORS DE L'HERÈNCIA: podran oposar-se al fet que es porti a efecte la partició de l'herència fins que se'ls pagui o afermi l'import dels seus crèdits.

CREDITORS DELS HEREUS: els creditors d'un o més dels cohereus podran intervenir a la seva costa en la partició per a evitar que aquesta es faci en frau o perjudici dels seus drets.

1 PRESENTACIÓ DE LA DEMANDA DE DIVISIÓ JUDICIAL DE L'HERÈNCIA

COMPETÈNCIA JUDICIAL

- Són competents els Jutjats del municipi on el causant hagués tingut el seu últim domicili.
- Els Tribunals seran competents per a conèixer de la partició de l'herència SEMPRE QUE:
 - 1) El causant no hagi encomanat a un comptador-partidor.
 - 2) Els cohereus no hagin designat un comptador-partidor.
 - 3) No s'hagi anomenat un comptador mitjançant resolució judicial.

2 INTERVENCIÓ DEL CABAL HEREDITARI

- Art. 790 i següents LEC
- No sempre té lloc. Només si se sol·licita (de part) o procedeix **d'ofici**.

DE PART:

1r. Pel cònjuge o qualsevol dels parents que es crea amb dret a la successió legítima, sempre que acreditin haver promogut la declaració d'hereus abintestat davant Notari o es formuli la sol·licitud d'intervenció judicial del cabal hereditari al temps de promoure la declaració notarial d'hereus.

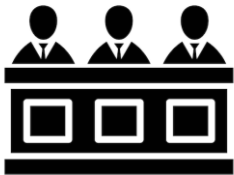
2n. Per qualsevol cohereu o legatari de part alíquota, al temps de sol·licitar la divisió judicial de l'herència, tret que la intervenció hagués estat expressament prohibida per disposició testamentària.

3r. Per l'Administració Pública que hagi iniciat un procediment per a la seva declaració com a hereu abintestat.

2 INTERVENCIÓ DEL CABAL HEREDITARI

D'OFICI: Es preveu com a mesura per a l'**Assegurament dels béns de l'herència i dels documents del difunt:**

Sempre que el Tribunal tingui notícia de la defunció d'una persona i no consti l'existència de testament, ni d'ascendents, descendents, o cònjuge del finat o persona que es trobi en una situació de fet assimilable, ni de col·laterals dins del quart grau. També quan algun d'ells sigui menor o tingui capacitat modificada judicialment i no tingui representant legal.

Una vegada compareguin els parents, o es nombri representant legal als menors o persones amb capacitat modificada judicialment, se'ls farà lliurament dels béns i efectes pertanyents al difunt, cessant la intervenció judicial.

Les mesures d'assegurament dels béns i intervenció judicial de l'herència són:

1r. Ocupar els llibres, papers i correspondència del difunt.

2n. Inventariar i dipositar els béns, disposant el que procedeixi sobre la seva administració, conformement al que s'estableix en aquesta Llei. El Tribunal podrà nomenar a una persona, amb càrrec al cabal hereditari, que efectui i garanteixi l'inventari i el seu dipòsit.

3 FORMACIÓ D'INVENTARI:

LES PARTS: Hauran de ser citades per a la formació d'inventari:

1r. El cònjuge supervivent.

2n. Els parents que puguin tenir dret a l'herència i siguin coneguts, quan no consti l'existència de testament ni s'hagi fet la declaració d'hereus abintestat.

3r. Els hereus o legataris de part alíquota.

4t. Els creditors a la instància dels quals s'hagi decretat la intervenció del cabal hereditari i, si s'escau, els que estiguessin personats en el procediment de divisió de l'herència.

5è. El Ministeri Fiscal, sempre que pugui haver parents desconeguts amb dret a la successió legítima, o que algun dels parents coneguts amb dret a l'herència o dels hereus o legataris d'una part alíquota no pugui ser citat personalment perquè no se'n conegui la residència, o quan qualsevol dels interessats sigui menor i no tingui representant legal.

6è. L'advocat de l'Estat, o en els casos previstos legalment, els Serveis Jurídics de les Comunitats Autònomes, quan no consti l'existència de testament ni de cònjuge o parents que puguin tenir dret a la successió legítima.

3 FORMACIÓ D'INVENTARI:

L'inventari contindrà la relació dels béns de l'herència i de les escriptures, documents i papers d'importància que es trobin.

Si per disposició testamentària s'haguessin establert regles especials per a l'inventari dels béns de l'herència, es formarà aquest amb subjecció a aquestes regles.

Si se suscités controvèrsia sobre la inclusió o exclusió de béns en l'inventari, continuarà la tramitació conformement al que es preveu per al judici verbal.

La sentència que es pronunciï sobre la inclusió o exclusió de béns en l'inventari deixarà fora de perill els drets de tercers.

3 FORMACIÓ D'INVENTARI:

UNA VEGADA FORMAT L'INVENTARI → Resolució sobre l'administració, custòdia i conservació del cabal hereditari.

LES NORMES SÓN.

- 1r.** El metàl·lic i efectes públics s'han de dipositar d'acord amb el dret.
- 2n.** S'ha de nomenar administrador el vidu o la vídua i, si no n'hi ha, l'hereu o legatari d'una part alíquota que tingui la part més gran de l'herència. A falta d'aquests, o si no tenen, a judici del tribunal, la capacitat necessària per exercir el càrrec, el tribunal pot nomenar administrador qualsevol dels hereus o legataris d'una part alíquota, si n'hi ha, o un tercer.
- 3r.** L'administrador ha de prestar, en qualsevol de les formes permeses per aquesta Llei, caució suficient per respondre dels béns que se li lliurin, que ha de ser fixada pel tribunal. No obstant això, el tribunal pot dispensar de la caució el cònjuge vidu o l'hereu que hagi estat designat administrador quan tinguin béns suficients per respondre dels que se li lliurin.
- 4t.** Els hereus i els legataris d'una part alíquota poden dispensar l'administrador del deure de prestar caució. Si no hi ha conformitat en aquest aspecte, la caució ha de ser proporcionada a l'interès en el cabal dels que no atorguin el seu relleu. S'ha de constituir caució, en tot cas, respecte de la participació en l'herència dels menors que no tinguin representant legal i dels absents que no s'hagin pogut citar perquè se n'ignori el parador.

4 DESIGNACIÓ DE COMPTADOR-PARTIDOR I PERITS

1. La Junta serà presidida pel Lletrat de l'Administració de Justícia (LAJ).

2. Els interessats hauran de posar-se d'acord sobre:

- El nomenament d'un comptador que practiqui les operacions divisòries del cabal.
- El nomenament del perit o perits que hagin d'intervenir en l'avaluació dels béns.
- No podrà designar-se més d'un perit per a cada classe de béns el preu just dels quals hagi de fixar.

Art. 784.3 LEC: **Si de la junta resulta falta d'acord per al nomenament de comptador**, se n'ha de designar un per sorteig, d'entre els advocats que exerceixin i tinguin especials coneixements en la matèria i despatx professional en el lloc del judici.

Si no hi ha acord sobre els perits, s'ha de designar pel mateix procediment els que el comptador o els comptadors considerin necessaris per practicar les avaluacions, però mai més d'un per a cada classe de béns que hagin de ser taxats.

5 PRÀCTICA DE LA DIVISIÓ

1. TERMINI: 2 mesos.

2. CONTINGUT: S'haurà de presentar un informe que contingui:

- La relació dels béns que formin el cabal.
- L'avaluació dels béns compresos en aquesta relació.
- La liquidació del cabal, la seva divisió i adjudicació a cadascun dels partícips.

3. OPOSICIÓ A LA DIVISIÓ PRESENTADA: Les parts disposen de 10 dies per oposar-se a la divisió presentada.

A) NO PRESENTACIÓ D'OPOSICIÓ: S'aprovaran i protocol·litzaran les operacions divisòries.

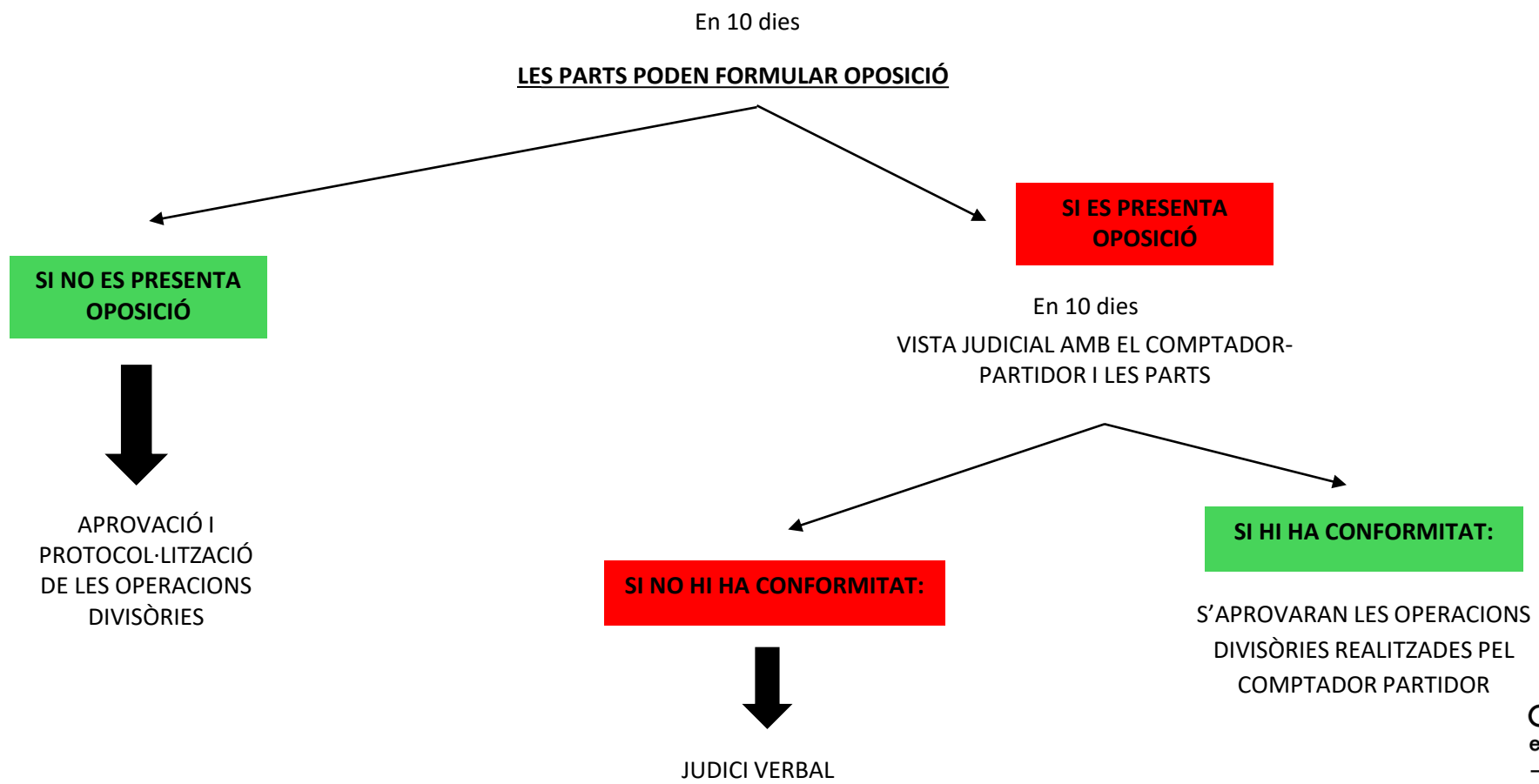
B) PRESENTACIÓ D'OPOSICIÓ: Tindrà lloc una vista judicial amb el Comptador-partidor i les parts.

- Si hi ha conformitat: el Comptador-partidor practicarà la divisió segons l'acord al que s'hagi arribat.
- Si no hi ha conformitat: tindrà lloc un Judici Verbal.

5

ESQUEMA DE LA PRÀCTICA DE LES OPERACIONS DIVISÒRIES

COMPTADOR-PARTIDOR PRACTICA OPERACIONS DIVISRIÈS

6 APROVACIÓ DE LES OPERACIONS PARTICIONALS

Una vegada aprovades les particions realitzades pel Comptador-partidor, el secretari judicial lliurarà a cada beneficiari els béns adjudicats, sempre que no quedin crèdits pendents de satisfacció.

En qualsevol estat del judici podran els interessats separar-se del seu seguiment i adoptar els acords que estimin convenients. Quan ho sol·licitessin de comú acord, haurà el Secretari judicial sobreseure el judici i posar els béns a la disposició dels hereus.

MOLTES GRÀCIES

CASANOVABOGADOS
especialistas en herencias